

Sygn. akt I PSK 238/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa H. S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Techniczno - Usługowemu „U.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 26 kwietnia 2022 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt V Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania .

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 9 lipca 2020 r., V Pa (...), oddalił apelację pozwanego Przedsiębiorstwa Techniczno-Usługowego „U.” Sp. z o.o. w K., od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 28 czerwca 2019 r., IV P (...), zasądającego na rzecz powoda H. S. wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z ustawowymi odsetkami.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej formułując zagadnienia prawne: 1/ „czy strony umowy o pracę, spełniającej wymogi określone w art. 29 § 1 i 2 k.p., w której określone zostało także wynagrodzenie pracownika, wiążą ewentualne

wcześniejsze - sprzed zawarcia tejże umowy o pracę - ustalenia ustne dotyczące przyszłego wynagrodzenia za pracę, innego niż to wskazane w zawartej umowie o pracę, niepotwierdzone pracownikowi na piśmie, a jeśli tak, to jaki jest ich wpływ na stosunek pracy łączący strony, a ukształtowany zawartą pisemną umową o pracę?”, 2/ „czy takie ustne ustalenia między stronami przyszłego stosunku pracy wywołują skutki prawne, ewentualnie jakie i czy mogą być podstawą ewentualnych roszczeń procesowych, a jeśli tak, to jakich?”, 3/ „czy takie ustne ustalenia między stronami przyszłego stosunku pracy mogą być podstawą ustaleń odnośnie wynagrodzenia pracownika w postępowaniu sądowym dotyczącym wynagrodzenia za pracę pomimo odmiennego określenia wynagrodzenia pracownika w łączącej strony umowie o pracę?”. Dodatkowo wskazał, że za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia także to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż przy rozpoznawaniu sprawy przez Sąd drugiej instancji doszło do naruszenia szeregu przepisów prawa materialnego wskazanych w zarzutach kasacyjnych, a także do rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez uznanie, że zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w K. jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa. Sąd Okręgowy w K. w pełni bezkrytycznie zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjął je za własne, a także podzielił również bez jakiegokolwiek krytycznej refleksji wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, i nie znalazł żadnych podstaw do jego zmiany, bądź uchylenia, czym spowodował, że rażące uchybienia Sądu pierwszej instancji przeniknęły do postępowania odwoławczego i współkształtowały orzeczenie Sądu Okręgowego w K.. Takie stanowisko Sądu, w ocenie skarżącego, doprowadziło do naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. i w istocie do nierozpoznania istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis nr 1508600; z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, Legalis nr 1482401; z 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, LEX Nr 2080880). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2015 r., III UK 206/13).

Natomiast przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu

wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanych przesłanek przedsądu. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że kwestia rozkładu ciężaru dowodu w kontekście braku ewidencji czasu pracy była już wielokrotnie przedmiotem rozważań Sąd Najwyższy w związku z roszczeniami pracowników o zapłatę wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że w sprawie z powództwa pracownika o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych obowiązuje ogólna reguła, zgodnie z którą powód powinien udowodnić swoje twierdzenia uzasadniające żądanie (art. 3 i 232 k.p.c. oraz art. 6 k.c.), z tą jedynie modyfikacją, że niewywiązanie się przez pracodawcę z obowiązku prowadzenia ewidencji czasu pracy powoduje dla niego niekorzystne skutki, gdy pracownik udowodni swe twierdzenia przy pomocy innych środków dowodowych niż dokumentacja dotycząca czasu pracy (wyroki Sądu Najwyższego: z 27 kwietnia 2009 r., I PK 213/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 289; z 19 grudnia 2013 r., II PK 70/13, LEX nr 1424850). Pracownik może powoływać wszelkie dowody na wykazanie zasadności swego roszczenia, w tym posiadające mniejszą moc dowodową niż dokumenty dotyczące czasu pracy, a więc na przykład dowody osobowe, z których *prima facie* (z wykorzystaniem domniemań faktycznych -

art. 231 k.p.c.) może wynikać liczba przepracowanych godzin nadliczbowych (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 maja 1999 r., I PKN 665/98, OSNAPiUS 2000 nr 14, poz. 535; z 14 maja 1999 r., I PKN 62/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 579; z 4 października 2000 r., I PKN 71/00, OSNAPiUS 2002 nr 10, poz. 23; z 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00, OSNP 2004 nr 3, poz. 46; z 9 lipca 2009 r., II PK 34/09, LEX nr 527067; z 7 czerwca 2011 r., II PK 317/10, LEX nr 1095826; z 18 kwietnia 2012 r., II PK 197/11, LEX nr 1216857). Oczywiście pracodawca może wykazać, iż pracownik nie pracował w takim rozmiarze w jakim twierdzi, jednakże skarżący nie sprostął temu obowiązkowi. Tym samym nie wykazał, jakoby roszczenia powoda były niesłuszne. Uwzględniając szczegółowe ustalenia Sądów obu instancji i ich uzasadnienie stwierdzić należy, że podnoszone przez pozwanego zarzuty zmierzają jedynie do polemiki z prawidłowo ustalonym stanem faktycznym sprawy celem osiągnięcia korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.